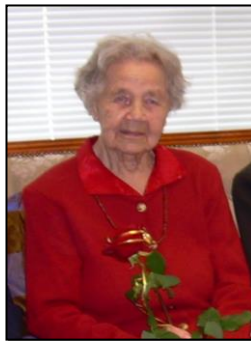

Lea Törmä

100 vuotta

27.3.2015.

Lea Törmän tyttären Anneli Leppäsen kirjoitus äidistään Punkalaitumen Sanomien päätoimittaja Juha Aron haastattelun pohjalta.

Lea Törmä

Kuva:

Helena Kallio

"Olen elämäni kaikin puolin tyytyväinen. Pitäjällä, kerrostalossa on hyvä asua ja rapun pielessä on "mersu", minkä kanssa kuljen kauppaan. (Vielä muutama vuosi sitten Lea totesi, että vanhat ihmiset niitä rollaattoreita käyttää, ei hän). Kelpaa, kun on noita ruokapaikkoja lähellä. Saa mennä valmiiseen pöytään", juttelee 100 vuotta täyttänyt sotalleski Lea Törmä. Lea Törmän sukujuuret ovat Punkalaitumella, jossa hän on asunut koko ikänsä. Kivisenojan kylässä hän syntyi ja vietti lapsuutensa. "En tiedä oliko siinä lapsuudessa mitään eroa nykyaikaan, naapurin lasten kanssa peuhattiin ja käytiin koulua. Mukavaa aikaa se oli". Suomen itsenäistymisestä ja siitä seuranneesta sisällissodasta hänelle on jäänyt mieleen yksi muisto: "Isä lähti sille reissulle, eikä koskaan palannut".

Nuoruudessaan Lea oli Kivisenajan taloissa karjanhoitajana, eläinten kanssa hän tuli aina erittäin hyvin toimeen. Myöhemmin hän oli Kivisenojan kansakoulun keittäjänä koulun lopettamiseen asti ja kävi kesäisin keittäjänä myös lasten leireillä seurakunnan leirimajalla. Näiltä ajoilta mukana olleet muistelevat Leaa ripeänä, aikaansaavana ja auttavaisena työntekijänä. Hänen valmistamansa ruoka saa kiitosta vielä vuosikymmenien jälkeenkin.

Sotavuodet kohtelivat Leaa raskaalla kädellä: "Mieheni Eelis Törmä taisteli II/JR36 joukoissa. Hän kaatui jatkosodan hyökkäysvaiheessa Karjalan kannaksella 2.8.1941. Niissä taisteluissa menetettiin paljon punkalaitumelaisia miehiä, myös mieheni veli kaatui kaksi päivää myöhemmin 4.8.1941. Jäin yksin kahden pienen tyttäreni kanssa, kahden vuoden sekä kahden kuukauden ikäiset. Onneksi koto oli lähellä ja oma äitini auttoi paljon esim. lasten hoidossa, kun kävin tiloilla leipomassa, lampaita keritsemässä yms. Palkkioksi sain aika kassillisen lämpimäisiä ja leipää riitti isoksi aikaa".

Satavuotiaan muisti on säilynyt kirkkaana ja huumorintaju on pistämätön. Lea muistelee hymyssä suin rovasti Mikonmäen rippikoulua ja kinkereitä: "Lukusijoilla leuhkin, että muistan kyllä kaiken, mitä kirjoissa sanotaan. Mikonmäki sitten kysyi, että mikä evankeliumi on? Vastasin: "evankeliumi on ..., mutta en muistanut pidemmälle. Hän auttoi vähän alkuun. Sen jälkeen olen aina muistanut, että evankeliumi on hyvä sanoma Jeesuksesta Kristuksesta" Lea naurahtaa.

"Palvelutalo Pakarilla käyn kerran viikossa ja vielä kerran kuussa kuntoviikolla. Monta lajia siellä tehdään, mutta kuntosalille en ole mennyt – vielä. Seuraa siellä on ja aika kuluu hyvin". Pakarilla järjestettiin satavuotiaan kunniaksi "hipulitanssit" (villasukka) ja päivänsankari tanssi jokaisen kappaleen.

Muutama vuosi sitten Lea teki uudenvuoden lupauksen: "Laulan joka päivä ja käyn ulkona". Hänen äänensä onkin säilynyt hyvänä. "Tyttären kanssa lauletaan, pelataan erilaisia pelejä ja täytetään ristikoita. Nyt odottelen kovasti perinteistä Kaatuneitten Omaisten äitienpäiväjuhlaa Tampereella. Ihmeellisen terveenäkin olen saanut olla ja kyllä tämä loppu menee jo kuinka hyvänsä. Sadan vuoden täyttäminen ei tunnut yhtään miltään, täytyy varota 200-vuotissyntymäpäivää, jos se jo vähän tuntuisi", Lea Törmä vitsailee.

Lea Törmä on Tampereen Kaatuneitten Omaiset ry:n kunniajäsen.